

PISMO DOKTORA WITWICKIEGO PRZED WYJAZDEM DO GENEWY

DO ARCYBISKUPA SZEPTYCKIEGO. -

Witwicki, sekretarz spraw zagranicznych przy Rządzie Petruszewicza, zwraca uwagę na politykę kół dyplomatycznych angielskich w sprawie Galicji Wschodniej, która stoi na dobrej drodze. -

Anglja na zamiar utworzyć ze Wschodniej Galicji, Podkarpackiej Rusi, Wołynia i Polesia państwo odrębne pod protektoratem "Ligi Narodów"

Anglja byłaby już przeprowadziła odnośny plan, jednakże politycy angielscy uważają, że odpowiednia chwila jeszcze nie nadeszła. W angielskich kołach politycznych mówi się, że sprawę Galicji Wsch. można będzie definitywnie załatwić, gdy między Polską a Rosją przyjdzie do stanowczego porozumienia. Rosja, jak i Anglja nigdy nie zgodzi się, by Wschodnia Galicja przypadła Polsce. W najbliższym czasie bolszewicy mają poruszyć na konferencji pokojowej w Rydze sprawę samostanowienia Galicji Wsch. zapomocą plebiscytu. Jak otrzymaliśmy wiadomości z Warszawy, Polska na to się nie zgodzi. Według otrzymanych informacji od komisarza Barana z Rygi, dowiadujemy się, że bolszewicy absolutnie nie odstąpią od plebiscytu. W tym wypadku sprawa Galicji Wsch. stanie się między Rosją a Polską "Casus Bolli", z czem liczą się Anglicy. -

W tym samym momencie ma się Anglja wnieść w tę sprawę i kategorycznie odmówić Polsce wszelkiej pomocy przeciw bolszewikom, żądając ustępstw na rzecz Galicji Wschodniej. -

Jeżeli bolszewicy swoją drogą będą zmuszeni zawrzeć z Polską pokój na omówionych preliminarzem warunkach, wtedy Anglja, przy pomocy zwolenników swego projektu zażąda od Polski utworzenia "Bufferstatu" przeciw Rosji z powyżej wymienionych krajów. Zauważam, że w sprawie niezawisłości Wschodniej Galicji są niezwykle zainteresowani Czesi, którzy między innymi, są projektowani przez Anglję, jako mandatarjusze w przeprowadzeniu organizacji państwowej imieniem "Ligi Narodów". -

Między nami a Czechami został zawarty osobny układ. Czesi są zmuszeni nas podtrzymywać, ponieważ nie mając dostępu na wschód do Rosji, z ekonomicznych i politycznych względów nie będą mogli się rozwijać.

Politycznie nie będą się czuć pewnymi ze względów militarnych, bo posiadają oni niezbite dowody, że między Polską a Węgrami został zawarty układ. Również rząd czeski jest przekonany, że po ukończeniu zażargu z Rosją, Polska z Węgrami uderzą na nich /Czechów/. -

Dlatego my musimy pod opieką Czechów skupić całą naszą militarną siłę. Poczyniliśmy daleko idące obietnice Anglii i Czechom za pomoc w osiągnięciu niepodległości. Anglija otrzymuje protektorat nad naftowym terenem, a Czechosłowacja wolny dostęp na wschód do Ukrainy i Rosji i prawo eksploatacji lasów. Teraz musimy główny nacisk położyć na to, aby poszczególne klasy społeczne i partje polityczne zostały skonsolidowane i w danym momencie okazały swoje niezadowolenie z polskiej administracji, jak swego czasu na Pokuciu. W Genewie będziemy musieli zwrócić uwagę wszystkich państw na stosunki, panujące pod polską administracją; odpowiednie materiały w tym kierunku są już przygotowane. Zwracam uwagę, że nasz rząd jest w stałym kontakcie z żydowską radą narodową we Lwowie, a jej przedstawicielem przy naszym rządzie jest poseł Breiter. Ponieważ arcybiskup Szeptycki zwrócił już uwagę, że tymczasowa administracja polska prześladowuje nauczycieli, a głównie księży, donoszę, że odpowiednie materiały w tym kierunku wiozę z sobą do Rzymu. -

Za zgodność:

/-/ nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Luźniak
9/17